

MARIÁNSTVÍ VII. DÍL - MARIÁNSTVÍ A KRISTUSOVSTVÍ V NAŠICH ŽIVOTECH

Karel Funk

Oživení vztahu ke Kristu a Marii

Dalo by se ještě mnohé napsat k dotváření širšího obrazu o duchovním ženství či mateřství. Tento cyklus se však spíše pokouší přinést inspirace k proniknutí živým a plastickým impulsem pro ty, kterým je katolictví v něčem snad již příliš těsné a duchovní věda, anthroposofie, zatím příliš náročná a bezbřehá (a v podání některých jejích interpretů i studená či tvrdá). Prokofjev podává o tématu anthroposofický výklad na vysoké úrovni, který dbá, aby city nebyly probouzeny předčasně bez náležitého mentálního podkladu, ale až druhotně na základě čtenářova samostatného studijního zpracování. City se zde nepředkládají prvoplánově, ale musí vyplynout správným pochopením čteného textu. To je postoj sice oprávněný, mnozí čtenáři či hledající však k této úrovni nedosahují či dosud nemají podmínky a proto potřebují i jednodušší (a snad i slovanštější) přiblížení k mariánství. Přesto však duchovní věda Rudolfa Steinera jako moderní cesta, metoda či impuls, přiměřené dnešnímu člověku, je pro poznávání duchovních zákonitostí a nabývání správných předpokladů pro vlastní duchovní práci nezbytná.

Přibližování k živocímu prožitku kristusovství a mariánství je procesem na celý život, kdy můžeme prožívat množství aspektů a zabarvení této pro lidstvo základní duchovní reality. Záleží více na vtělování duchovních pravd, dobra, krásy a lásky do denního života, než na častosti prožitků. Každému je dáována odezva v závislosti na jeho individuální povaze, snaze a zaměření, a mnohdy ona základní odezva spočívá v pocitu přiblížení se k vlastní důvěryhodnosti pro svět duchovní i zemský. To plně postačuje. Mysterium Kristova ukřižování a proniknutí jeho Ducha do atmosféry Země při golgotském ději je centrální událostí vývoje lidstva a vše, co bylo před ním, bylo přípravou k němu, a vše následující v lidském vývoji se k němu vztahuje, od něho odvíjí. Lidstvo čekají ještě mnohé stupně vývoje, ve kterých bude Kristus a Marie-Sofie tím, co vede samu podstatu člověčenství. Proto vždy záleží na nasměrování, na praktické práci tady a teď s ideálem před vnitřním zrakem. Vždy však podtextem těchto našich duchovních tužeb a ideálů musí být, že nechceme být jen požitkáři či konzumenty božského života, ale že jsme povoláni, abychom o něm svědčili svým životem navenek, pro druhé. Duchovnost není vlastnost, talent ani dar jakési boží libovůle, ale zasloužená, vypracovaná schopnost, způsob žití, ke kterému člověk dospěl svým sebepřetvářením. I milost působí jen tam, kde jsou z minulosti vytvořené předpoklady. Duchovno se pak

člověku stane známým, důvěrným prostředím, ne vysněnou sférou kdesi v metafyzičnu. I naše těžká doba je nutná, ba blahodárná. Všechno duchovno nám bylo odepřeno, ztratili jsme svůj vnitřní zrak, aby vše vzniklo v nás nově, jako plod našeho svobodného rozhodnutí samostatného Já a samostatného rozeznávání dobra a zla, časného a věčného, spásného a nespásného.

Naše Já se však uvědomuje jen v utrpení, jehož vnímáním a překonáváním sílí. Trvale bezproblémový život by nás jen ukolébal do sebestředného snění a spánku. Rudolf Steiner napsal: "Utrpení je průvodním zjevem vyššího vývoje. Je tím, co člověk nemůže postrádat k poznání. Člověk si musí říci: Co mi svět dává v radosti, za to jsem vděčný. Kdybych však byl postaven před volbu, zda si chci ponechat své radosti nebo svoje utrpení, tak si budu chtít ponechat utrpení. Není vývoje bez utrpení, jako není trojúhelník bez úhlů." Podobně hovoří třeba i zen-buddhistický příběh, kdy se jeden člověk ptal zenového Mistra: - Jak mohu být spasen? Mistr odpověděl: - Žij na věky v utrpení pekla. Když člověk chce být spasen, je zapleten do myšlenky spasení. Když člověk chce žít navěky v utrpení, je již spasen. Ideál zen-buddhisty je trpět v pekle. Věří, že když člověk hledá ráj, je sobecký. Vyžaduje velikou lásku chtít žít v pekle. Život v pekle ze svobodného duchovního rozhodnutí, to je pro zen-buddhisty nirvána.

V dnešní době dozrává ke žni víc zla nežli dobra. Proto je i pomoc duchovních bytostí zjevnější a síly, které nám dávají k dispozici, mohutnější a pestřejší. Snad i proto přibývá lidí, kteří - jak předpověděl R. Steiner - dokážou vnímat i elementární bytosti a jejich působení. Zároveň však platí, že kdo nevyužije k duchovní obnově tuto dobu, později bude muset překonávat mnohem těžší překážky, aby našel vnitřní spojení tam, kde je nyní snáze k nalezení. Nastává dnes čas nové duchovní práce, čas stálého uvědomování si neviditelné přítomnosti Kristovy v nás. Je třeba učit se pocíťovat jeho Lásku a s ní přistupovat k bližním, s vědomím, že i v nich je boží jiskra.

I při nynějším bujení bludných cest, technik a metod můžeme vědět, že odevzdal-li se kdo Bohu, Bůh ho v klamu nenechá. Záleží jen na hloubce touhy po pravdě a po poznání, na duchovní pracovitosti vůči studiu a na žízni duše a oddanosti a lásce k Bohu i lidem. Vše ostatní bude člověku přidáno. Jde i o statečnost podívat se na sebe kriticky s duchovním klidem a rovnováhou a nebát se přiznat se k vlastním chybám. Jen tehdy lze chybu napravit, je-li přiznána a není-li hájena.

Žijeme dnes v proudech abnormálních sil, které útočí na každého člověka a při sebemenším zanedbání kontroly se mohou vloučit do naší aury, aniž si to hned uvědomíme. A proto je třeba denně hluboce uvažovat o vlastních myšlenkách, citech, řeči i skutcích. Neseme-li svůj kříž s nejhlubší odevzdaností k Bohu a v hluboké lásce, poznáme, že přijatá tíž je darem nebes. Tím se denně přibližujeme ke Kristu. Poznáváme pak blaho, plynoucí z jeho blízkosti a nabudeme postupně vědomí proměny bolesti v lásku a zla v dobro. Poznáváme, jak můžeme usnadnit lidstvu cestu k vykoupení, když sami sebe propracováváme sebekontrolou a sebevládou. Na nás samých záleží, abychom duchovně vstoupili tam, kde žije Kristův Duch a prožívali duchovní život v životě fyzickém. I k tomu nás může vést vlídná mateřská ruka, vztažená z neviditelných světů až k nám.